

DISCURS DE PRESENTACIÓ DEL SENYOR RAMON BONÀNIMA, MEMBRE HONORÍFIC DEL CONGRÉS

«Es necessita ànima»

Senyores i senyors,
Amigues i amics bloguers,
Autoritats,

Bon dia a tothom. Amb tota la solemnitat inaugurem avui aquest Primer Congrés de Zurichologia. Per qüestions protocol·làries no ha estat possible que l'alcalde o el regidor de Cultura fossin avui presents. Per aquesta raó, tinc l'honor de presentar personalment aquest esdeveniment. Avanço les més sinceres disculpes a l'auditori i a tots els convidats, ja que no tinc estudis i el llenguatge acadèmic se'm fa una muntanya. Per tant, miraré d'explicar-vos de la manera més planera com sigui possible la meva humil història.

«El Zurich és més que un cafè cèntric de Barcelona», em van dir el primer dia que hi vaig entrar a treballar ara farà un any. Havia enviat el currículum a tort i a dret a tots els bars i restaurants de Barcelona sense gaire èxit. Estava desesperat, necessitava una feina urgentment si no volia que em fotessin fora del pis on malvivia. Havia agafat l'atur feia un any i, amb allò de *ja tindrè temps*, vaig badar. La temporada alta ja havia passat i a tot arreu em deien *moltes gràcies, ja et trucarem*.

Recordo que el dia que va sonar el telèfon estava a punt de posar-me a tocar la guitarra a la sortida d'Universitat. Tinc gràcia cantant i vaig pensar que així el temps em passaria més de pressa mentre esperava una feina de veritat. I si queia algun caler, un cafè calent amb xurros. Quan em van dir que trucaven del Cafè Zurich, el cor em va fer un salt mortal. El Zurich era un somni, hi havia entrat només el dia que hi vaig deixar el currículum, però per dins em va semblar un lloc de molta categoria on segur que cobraria un bon sou, sempre tan ple de turistes disposats a deixar propines generoses. L'entrevista va ser el mateix dia, els corria pressa perquè la persona seleccionada havia de començar immediatament. Jo, la veritat és que sóc molt despreocupat i sempre he pensat que les coses són quan han de ser, o sigui que no em vaig canviar de roba ni em

vaig preparar cap tècnica per impressionar ningú.

Sóc com sóc. I així em vaig presentar davant el Senyor que em va entrevistar en una taula de la segona planta. Se'm va quedar mirant una estona llarga sense dir res. Jo no sabia com trencar el gel o si calia, així que li vaig respectar el silenci i vaig deixar que m'inspeccionés de dalt a baix. Segurament va quedar embadalit amb els pèls que tinc al nas i que sempre miro de tallar ben arran perquè vistos de prop, segons com, fan una mica d'angúnia. Però ell no semblava molest, al contrari, em mirava amb curiositat. Era un senyor senyor. Amb un bigoti ben refilat. Finalment es va escurar la veu i em va dir que era l'amo.

—L'amo de tot això, sap? —jo no sabia pas què dir i vaig fer que sí amb el cap—. El Zurich és molt més que un cafè, sap?

Vaig continuar movent el cap amunt i avall, i ho vaig acompanyar amb un somriure estàndard. Més que un club, sí, força Barça. Vaig pensar que feia broma i que un somriure hi quedaria bé. Llavors la cosa ja es va descantellar. El senyor em va agafar la mà que jo tenia recolzada sobre la taula i me la va prémer mentre em mirava fixament als ulls.

—Vostè serà l'ànima del Zurich.

Que què? L'ànima? Collons, Ramon, em vaig dir, que malament que està el paio. Li havia de parar els peus com fos.

—Perdoni, jo és em pensava que buscaven un cambrer.

El Senyor es va refilar el bigoti amb els dits sense deixar-me la mà.

—No ben bé, xicot. Sóc l'ànima del Zurich des del 1914 iestic buscant un successor. De seguida ho entendreà, em queda poc temps de córrer per aquest món i no me'n vull anar sense deixar les coses ben lligades. Al Zurich, hi han passat esdeveniments importants des dels seus inicis el 1862 com a quiosc cantina, xocolateria... la Catalana, es deia. Però l'ànima ja hi era en l'antic cafè. Aquí n'han passat de tots colors: s'hi va coordinar l'Alzamiento; durant la Guerra va ser una trinxera dels republicans; s'hi va preparar l'assalt al Banc Central al 81 i la posterior contraofensiva; s'hi han filmat escenes de pel·lícules, i ha estat nucli d'intel·lectuals, músics, i altres personalitats famoses. S'hi han fet tertúlies de pastissers, reunions d'escaquistes i jugadors de dòmino, de periodistes, d'estudiants... És el cor de la ciutat i ha de palpitari! Escolti, bum-bum, bum-bum...

I em va posar la mà al cor i vaig notar que li anava a tota castanya. M'havia deixat endur per la seva narració i havia perdut el món de vista. Era com si no trobés estrany

d'estar tocant el pit a un senyor de bigotis refilets.

—Va, jove, parli una mica vostè ara, expliqui'm per què vol la feina.

Llavors pla, se'm va fer un nus al coll que no em permetia deslligar ni un sol argument. Quina feina? Estava tan perdut que ja no sabia si contestar la veritat (que anava més pelat que una rata) o marxar corrents amb alguna excusa com ara que m'havia deixat l'olla del caldo al foc. Valia la pena buscar una resposta tan diplomàtica com fos possible.

—Li seré sincer, la feina la necessito per diners. Però el que vostè m'explica em sembla que va més enllà i no sé si estaré a l'altura de les expectatives perquè no hi tinc gaire experiència en aquest àmbit.

—Ha, ha, ha, experiència, diners... —la seva rialla ressonava per les parets com un eco— Senyor meu, vostè té l'experiència que li cal, és a dir, cap ni una. I pels diners no pateixi que ens entendrem. No n'hi caldran per a res si accepta la feina.

—Què vol dir? —em vaig arriscar a preguntar.

—Vostè viurà de l'aire del Zurich! Dormirà aquí, no li caldrà comprar ni vendre res mai més. M'entén?

—Per les retallades, oi?

—Calli, home de poca fe, abans no em penedeixi d'haver-lo escollit.

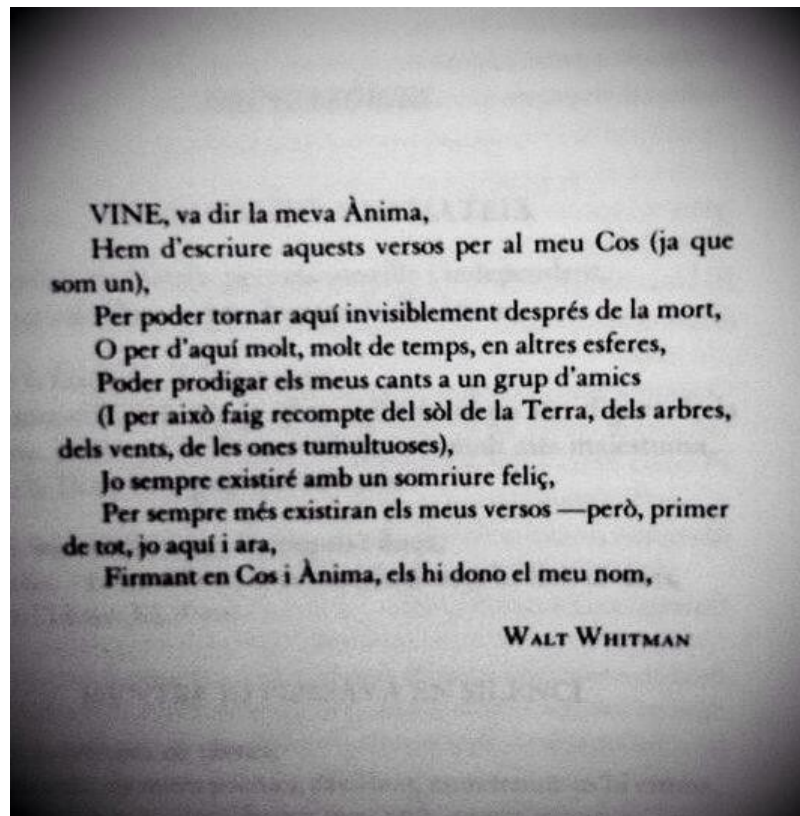
M'havia escollit i jo sense saber-ho. En aquell moment vaig començar a intuir que la cosa anava de veritat i que era més seriosa del que em pensava. L'Amo em va deixar la mà, es va aixecar de la cadira amb penes i treballs, es va refilar el bigoti amb els dits i em va demanar:

—Pot començar ara mateix? No pateixi que jo mateix passaré per casa seva a apagar el foc de l'olla del caldo.

I va ser així com vaig començar a treballar aquí. Encara vaig una mica peix, ser l'ànima del Zurich no és fàcil i encara menys sense llibre d'instruccions o algú que et supervisi. El senyor del bigoti refilat ho devia tenir més fàcil, eren altres temps. La ciutat batejava a un altre ritme. De moment estic aprenent idiomes per transmetre als turistes ni que sigui una pinzellada de l'essència del Cafè o miro de seduir les persones que esperen algú pel voltant i picar-los la curiositat de conèixer més de prop l'establiment i estimar-lo. L'altre dia, a la terrassa, em vaig topar amb una noia que havia patit un desengany i gairebé la vaig obligar a asseure's a prendre un cafè. Puc ser un bon consol, despertar la memòria afectiva de clients que conserven records dins una tassa de xocolata desfeta o encarregar-me de trobar solucions per als més exigents: avui

ha vingut una noia demanant un suís i, com que no en teníem, li he promès que ho afegiria al full de comandes de seguida. Ah, també col·laboro en les concentracions de samarretes grogues i empenyo els activistes indecisos a trobar un nom prou suggeridor per a fundar un partit. *Ara és l'hora*, i tant. He d'anar agafant experiència, això és tot. Malgrat les hores extres i l'esforç que hi dedico, estic satisfet i il·lusionat. Fins i tot he pogut inspirar alguns escriptors, poetes, bloguers i lletraferits perquè escriguin sobre el Zurich. N'hi ha que gràcies al meu ésser han tingut unencontre il·luminador amb Sòcrates passant per aquí. Així que de moment em sembla que fer d'ànima té bones perspectives de futur i el que n'obtinc no té preu.

Per acabar m'agradaria llegir-vos un poema de Walt Whitman que em va deixar d'herència el meu predecessor i que de tant dir-lo i sentir-lo me l'he fet meu.

TAULA RODONA: «L'AUTOBIOGRAFIA: EL ZURICH COM A ESCENARI DE LA MEMÒRIA»

*Hem inventat la literatura per
parlar d'allò que hem perdut.*

CARME RIERA

Benvinguts i benvingudes, des de l'Organització esperem que gaudiu d'aquest Congrés que ha estat possible gràcies a la col·laboració de tots els presents. En aquesta primera taula rodona que enceta la jornada comptem amb la presència d'uns testimonis molt preuats.

Entre nosaltres tenim la Carme Rosanas, mantenedora del blog *Col·lecció de moments*, que ens llegirà la valuosa correspondència que li ha arribat d'una seva amiga i que amaga una història d'amor passada a les parets del Cafè; la Sílvia Teulats, de *Fentpunyetes*, que ens parlarà del despertar de la memòria afectiva amb la xocolata desfeta del Zurich; l'Eduard López, del *Col·lectiu d'Antiartistes*, que ens endinsarà mitjançant dos relats en una història colpidora, com el brutal cop de la dalla sobre vides que acaben segades en sec; la Glòria Díaz, de *Paradeta de casa*, que evocarà un record preciós de la seva infància que té lloc en aquest establiment; l'Ignasi Oliveras, de l'espai *A contracorrent*, recrearà una conversa amb el seu pare davant una tassa de cafè; la M. Roser Algué, del gran blog *Petiteses*, ens confiarà el record de la seva trobada amb Raimon al Zurich; el Rafael Casas, de *La Cerdanya des de Can Fanga*, que compartirà el record d'una trobada inoblidable amb Jovan Divjak que tingué lloc al cafè fa quinze anys; el Xavier Pujol, de *Fita*, en una connexió directa des del Zurich via webcam amb la Mariona, ens mostrarà una experiència familiar que va des del passat al present; la Gemma Barberan, de *Truquem al Gegant del Pi?*, ens parlarà del transitori i el definitiu amb el pas del temps des de la seva pròpia experiència amorosa; la Laia, d'*El Cau de les Nereides*, que ens evocarà l'amor passat i la seva transformació amb el pas del temps, i l'Elfreelang, de *Si dubto és que sóc*, ens explicarà com si fos un conte el passat sociopolític relacionat amb el Zurich.

Deixo pas, doncs, als nostres convidats perquè ens transportin a través de la paraula cap a escenaris incògnits de la memòria zurística.

Ei, tenim carta de la Laia!

Carme Rosanas

Estimada Carme i amics bloguers,

M'han dit que us interesseu pel Cafè Zurich, per això us explico la meua història. El meu somni era escriure una novel·la. No sabia pas si n'era capaç, la veritat és que no tenia temps ni de comprovar-ho, no tenia cap feina fixa i feia un munt de coses disperses. Les feinetes que em sortien em feien perdre un munt de temps, cap aquí i cap allà per molt pocs diners. Quan em va sortir la feina de netejar aquest cafè on jo, sempre, m'imaginava escrivint i observant la vida, per buscar idees, no m'ho vaig pensar gens. Vaig dir que sí. No era la meua feina, netejar terres i vidres i lavabos, clar que no, però prou que havia après a netejar, a casa.

La meua feina tenia dos horaris ben diferents. Al matí, de sis a vuit, abans d'obrir, era l'hora de fer la neteja general i deixar-ho tot en perfecte estat de pulcritud. Aquesta era avorrida, però la resta d'horari de vuit a una, la feina era servir, si els calia ajuda, a part de mantenir net tot el que ja havia netejat. I era en aquestes hores que jo podia escoltar converses, observar la gent i pensar en la meua novel·la. No podia prendre apunts, però no hi feia res, tenia bona memòria.

Ara bé, les coses passen quan passen i va ser a un quart de vuit del matí, quan encara estava sola al local, quan va passar-me allò, aquell fet inexplicable que em vaig prometre mantenir en secret, si no fos que algú m'ho demanés amb un bon coneixement de causa. Passant el drap per la fusta que fa de base a la barana de l'altell, se'n va desprendre un tros i allà dins van sortir uns papers antics. De paper esgrogueït i escrits a mà, amb una tinta blava, esborradissa. Aleshores, no em vaig sentir autora de cap novel·la, sinó protagonista. Papers antics? Si aquell local no era antic, era relativament nou... Volia dir que algú ho havia trobat i ho havia tornat a deixar al mateix lloc, després de reconstruir-ho? Que misteriós...

Jo, la Laieta, la investigadora, acabava de convertir la meua vida en una novel·la, explicaria la història d'aquells papers si aconseguia esbrinar-la i si no, què coi?, me la inventaria!

No us ho creureu, els papers parlen d'una Laia, com jo. Increïble, no? Devia ser filla o neboda del fundador del Zurich, perquè es deia Valldeperas, com ell. Datats el 1898... Quina feinada se'm gira! Parla de quan el Zurich era tot just un quiosc de begudes, al costat de l'estació del tren de Sarrià. I aquella Laia tenia tot just quinze anys i sembla que qui escrivia aquells papers era algú que se l'estimava molt. Qui devia ser?

Hauria hagut d'esperar a tenir la investigació més avançada per escriure-us, però no he tingut espera. Us tindrè al corrent. Ara vaig a fer una foto a l'aparador de l'Emporium, que diu que tanquen. El meu pare tindrà un disgust.

Cordialment i amb moltes emocions,

Laia Magrinyà

